T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TARSUS ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM BULGULARI 14

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı....3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları....3
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu....4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu....5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu....5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri....6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri....7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)....7
Tablo 9: Öğretim Üyesi İlan Örnekleri....17
Tablo 10: Uzun Süreli Dekan Vekaletleri....22

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kamu İhale Kanununun 21/f ve 22/d Maddeleri Kapsamında Yapılan Mal Alımlarının Bu Amaçla Konulan Ödeneklerin Yüzde 10'unu Aşması

2. Öğretim Üyesi Kadrolarına Yapılan Atamaların Bir Kısımında Objektif Kriterlere Uyulmaması

3. Doğrudan Temin Usulüyle Yapılan Alımların Bir Kısmında Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması ve Bu Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Tam ve Düzenli Olarak Girilmemesi

4. Dekanlık Görevlerinin Vekâleten Yürütülmesinde Mevzuatında Belirlenen Usule Uyulmaması

5. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına Eksik Kayıt Yapılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Tarsus Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 09.05.2018 tarihli ve 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7'nci maddesi ile 28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen Ek 187'nci madde uyarınca kurulmuştur.

www.balioglu.net

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile düzenlenmiştir.

Bu Kanunun 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Tarsus Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Rektör Danışmanları, Genel Sekreterlik, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Tarsus Üniversitesi bünyesinde 7 fakülte, 1 enstitü, 3 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Tarsus Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler

• Rektör
• Rektör Yardımcıları
• Genel Sekreterlik
• Hukuk Müşavirliği
• Daire Başkanlıkları
  • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı
  • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
  • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
  • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
  • Personel Daire Başkanlığı
  • Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı
  • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
  • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı
• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü
• Fakülte ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri
• Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi
• Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
	• Rektör
	• Rektör Yardımcıları
	• Yönetim Kurulu
	• Senato
	• Fakülteler
	  • Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi
	  • İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
	  • İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
	  • Mühendislik Fakültesi
	  • Sağlık Bilimleri Fakültesi
	  • Teknoloji Fakültesi
	  • Uygulamalı Bilimler Fakültesi
	• Enstitüler
	  • Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
	• Meslek Yüksekokulları
	  • Meslek Yüksekokulu
	  • Mersin Tarsus OSB Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu
	  • Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
	• Uygulama ve Araştırma Merkezleri (4 adet) Uzaktan Eğitim Merkezi

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 314'dur. Bu personelden 148 kadrolu akademik personel, 1 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 101 idari personel, 35 sözleşmeli idari personel ve 29 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

İnsan Kaynaklarına ilişkin tablo (Akademik/İdari Personel Tablosu- Kadro Durumu)

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetleri Sınıfı	68	243	311
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	-	12	12
Teknik Hizmetleri Sınıfı	19	38	57
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	1	1	2
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	13	19	32
Toplam	101	313	414

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	10	39	49	10	-
Doçent	15	42	57	15	-
Dr. Öğretim Üyesi	35	56	91	35	-
Öğretim Görevlisi	55	33	88	55	-
Araştırma Görevlisi	33	53	86	53	-
Toplam	148	223	371	148	-

Üniversitenin Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İlişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

www.balioglu.net

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 37.368.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 14.279.096,54 TL ödenek eklenmiş, 2.814.527,04 TL ödenek düşümü yapılmış ve toplam tahsis edilen ödenek 48.832.569,50 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin

% 90,24'ü yani 44.064.587,21 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	14.976.000,00	21.822.398,64	21.688.613,31	99,39	49,22
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.154.000,00	3.067.703,36	3.063.764,22	99,87	6,95
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.858.000,00	2.188.642,00	1.286.851,14	58,80	2,93
05-Cari Transferler	468.000,00	841.825,50	841.121,02	99,92	1,91
06-Sermaye Giderleri	15.912.000,00	20.912.000,00	17.184.237,52	82,18	38,99
Toplam	37.368.000,00	48.832.569,50	44.064.587,21	90,24	**100**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %90,24 seviyesinde gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlar; personel giderlerinde %44,82, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %42,23, cari transfer giderlerinde %79,73, sermaye giderlerinde ise %8 oranında aşılmıştır. Personel, sosyal güvenlik, cari transfer ve sermaye gider kalemleri beklenenin üstünde gerçekleşirken, mal ve hizmet alım giderleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri ile Erasmus Değişim Programı olmak üzere Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programı /AB hibe işlemleri olmak üzere (Bu ve benzeri dış kaynaklar belirtilecektir) 2020 yılı için toplam 75.536,58 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	346.000,00	218.907,65	63,27	0,52
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	36.649.000,00	41.091.250,00	112,12	96,72
05-Diğer Gelirler	373.000,00	1.173.177,76	314,52	2,76
Toplam	**37.368.000,00**	**42.483.335,41**	**113,69**	**100**

Buna göre 2020 yılında bütçe gelirleri %113,69 seviyesinde gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlara göre; teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde % 36,73 oranında düşüş, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerde %12,12 artış, diğer gelirlerde ise %214,52 artış gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerde ve diğer gelirler beklenenin üstünde gerçekleşirken, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	1.641.052,61	13.123.009,26	21.688.613,31	699,67	65,27
SGK Devlet Prim Giderleri	215.538,90	1.918.995,49	3.063.764,22	790,32	59,65
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	195.943,48	1.622.939,93	1.286.851,14	728,26	-20,70
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	0,00	672.816,95	841.121,02	0,00	25,01
Sermaye Giderleri	0,00	5.298.187,21	17.184.237,52	0,00	224,34
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	**2.052.534,99**	**22.635.948,84**	**44.064.587,21**	1002,82	94,66

2018-2019 yılları arasında bütçe giderlerinin genel olarak yüksek oranlarda artmış olması, Üniversitenin 18.05.2018 tarihinde kurulması ve 2018 giderlerinin kuruluş tarihinden sonraki 7 aylık kıst döneme ilişkin olmasından kaynaklanmaktadır.

2019-2020 değişim oranları değerlendirildiğinde, Üniversitenin gelişim döneminde bulunması nedeniyle personel sayısındaki artış ve yatırım giderlerinin artışı nedeniyle personel giderleri, SGK devlet prim giderleri ve sermaye giderlerinde yüzde %50'nin üzerinde artış gerçekleşmiş, COVID-19 küresel salgını nedeniyle mal ve hizmet alım giderlerinde ise düşüş olmuştur.

www.balioglu.net

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	178.494,34	371.073,96	218.907,65	107,89	-41,00
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	2.254.553,00	27.234.900,00	41.091.250,00	1107,99	50,87
Diğer Gelirler	151.186,53	631.098,88	1.173.177,76	317,43	85,89
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	**2.584.233,87**	**28.237.072,84**	**42.483.335,41**	**992,66**	**50,45**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	21.300,00	1.660,50	0,00	-92,20
Net Toplam	**2.584.233,87**	**28.215.772,84**	**42.481.674,91**	**991,84**	**50,56**

2018-2019 yılları arasında bütçe gelirlerinin genel olarak yüksek oranlarda artmış olması, Üniversitenin 18.05.2018 tarihinde kurulması ve 2018 gelirlerinin kuruluş tarihinden sonraki 7 aylık kıst döneme ilişkin olmasından kaynaklanmaktadır.

2019-2020 değişim oranları değerlendirildiğinde, Üniversitenin gelişim döneminde bulunması nedeniyle hazine yardımları ile öğrenci katkı payı telafi gelirlerinin artması nedeniyle alınan bağış ve yardım ile özel gelirler ve diğer gelirler kalemlerinde yüzde %50'nin üzerinde artış gerçekleşmiş, COVID-19 küresel salgını ve ikinci öğretim öğrenim ücretlerinde beklenenden daha düşük gelir gerçekleşmesi nedeniyle teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde ise düşüş olmuştur.

Dönem faaliyet geliri faaliyet net geliri 75.626.665,29 TL, faaliyet gideri ise 33.647.071,00 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 41.979.594,29 TL olumlu faaliyet gideri ise 33.647.071,00 TL faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
33.647.071,00	75.628.325,79	1.660,50	75.626.665,29	41.979.594,29

Tarsus Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Tarsus Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 11.845,30 TL dönem karı ile kapatmıştır.

www.balioglu.net

Üniversite'nin ortağı olduğu iki adet teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi bulunmaktadır. Bunlardan ilki 18.06.2005 tarih ve 25849 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/8971 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketi Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kurum ve İşletici A.Ş olup, Tarsus Üniversitesi sermayesi 1.000.000,00 TL olan bu şirkete 10.000,00 TL sermaye ile 0,01 oranında ortaktır. İkincisi ise 31.03.2018 tarih ve 30377 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/11415 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Mersin Tarım ve Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketi olan Mersin Agropark Tarım ve Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kurucu ve İşletmeciliği A.Ş olup, Tarsus Üniversitesi, sermayesi 2.000.000,00 TL olan bu şirkete 20.000,00 TL sermaye ile %0,01 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmamaktadır.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas

muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

www.balioglu.net

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Üniversitenin kurumsallaşma ve yapılanma çalışmaları devam etmekte olduğu gerçeği karşısında iç kontrol sisteminin eksiklikleri açısından;

- Üniversite tarafından kamu iç kontrol standartlarina uyum eylem plani hazirlanmadığı ancak bu konuda çalışmaların sürdürüldüğü,
- Tarsus Üniversitesi 2020 yılı denetiminde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun amaçladığı sistemin önemli fonksiyonlarından birisi olan iç denetçi görevlendirmesinin/görevlendirmelerinin yapılamadığı,

- Üniversitede iç denetçi olmadığından iç denetim faaliyetinin sürdürülemediği, 3 adet iç denetçi kadrosu ihdası için gerekli yazışmaların devam ettiği,
- Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile iş akış süreçlerinin tam ve kapsayıcı bir düzenleme ile belirlenip yazılı hale getirilemediği,
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, halen üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmediği, İdarenin tüm birimlerinin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendiremediği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu teşkil edilmediğinden raporlayamadığı,
- Yapılan görevlendirmelerde çoğunlukla görevler ayrılığı ilkesine uygun hareket edilmekle birlikte kurumsallaşma sürecinin devam etmesi ve personel yetersizliği nedeniyle bazı personele birden fazla görevler verilebildiği,
- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik - performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmediği ancak İnsan Kaynakları Yönergesi hazırlık çalışmalarının sürdürüldüğü,
- Üniversite tarafından personelin katkıları ile iç kontrol risklerinin belirlenmediği ancak bu konuda çalışmaların devam ettiği,

Anlaşılmıştır.

Bu eksiklikler yanında iç kontrol sistemi açısından olumlu yönlere bakıldığında;

- Üniversite 2020-2024 Stratejik Planının kendi birimleri ve insan kaynaklarının çalışmaları sonucunda ve mevzuatına uygun biçimde hazırlandığı, 2020 yılı performans programının içerik olarak mevzuatına uygun biçimde hazırlandığı ve Programın Üniversitenin bütçesi, performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirildiği,
- Üniversitenin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtildiği, bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu,
- Üniversitenin İmza Yetkileri Yönergesinin bulunduğu ve bu yönetmelik kapsamında yetki ve yetki devri işlemlerinin yapıldığı,
- İdarede "kamu görevlileri etik davranış ilkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapıldığı,
- Üniversitenin Personel Daire Başkanlığınca birimlerden hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarına yönelik taleplerin toplanıldığı, planlaması yapılarak eğitimler gerçekleştirildiği,

www.balioglu.net

- Üniversite tarafından, stratejik risklerin 2020-2024 stratejik plan çalışmaları ile belirlendiği,
- Üniversitenin ön mali kontrol sisteminin kurulum ve yapılandırılmasının Tarsus Üniversitesi Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ile sağlandığı,
- Ön mali kontrol sisteminin, iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslara uygun olarak kurulduğu ve Tarsus Üniversitesi Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesine uygun olarak bu işlemlerin yürütüldüğü,
- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak yönetim bilgi sistemi kapsamında, farklı modüllerden oluşan e-kampüs yönetim bilişim sistemi kullanıldığı,
- İdare Faaliyet Raporlarının mevzuatına uygun biçimde hazırlanarak web sayfası kanalı ile kamuoyuna açıklandığı ve faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği,
- Üniversitenin bilişim sistemi içerisinde yer alan elektronik belge yönetim sistemi yardımı ile veri kayıt ve dosyalama işlemlerinin yürütüldüğü ve mevcut bilgi yönetim sistemlerinin bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edildiği,
- Üst yönetici ve birim harcama yetkililerinin iç kontrol güvence beyanlarını imzaladıkları,

Anlaşılmıştır.

Üniversitenin kurumsallaşma çalışmaları devam etmekte olduğundan, iç denetçi kadrosuna atama yapılması, iç kontrol sistemi kuruluş çalışmalarının ivme kazanmasıyla birlikte kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sisteminin üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenilebileceği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tarsus Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İhale Kanununun 21/f ve 22/d Maddeleri Kapsamında Yapılan Mal Alımlarının Bu Amaçla Konulan Ödeneklerin Yüzde 10'unu Aşması

Kamu İdaresinin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, mal alımları için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların toplam tutarının, idarenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmasına rağmen Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (ı) bendinde, *"Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."* denilmektedir.

Aynı Kanunun 60'ıncı maddesinin son fıkrasında; 62'nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da "Görevlilerin Ceza Sorumluluğu"na ilişkin müeyyidelerin uygulanacağı belirtilmektedir.

4734 sayılı Kanunun 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin 2020 yılında uygulanan (21.3) numaralı maddesinde ise; *"Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşıp aşmadıklarını takip edeceklerdir. Kurum ve kuruluşlar ilgili veya bağlı birimlerine mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulunduracaklardır."* hükümleri bulunmaktadır.

31.12.2020 tarihli 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğde de bu konu aşağıdaki şekilde yer almıştır: *"(3) Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarı dikkate alınır. Mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranı hesaplanır. (4) Bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından % 10 oranının aşılıp aşılmadığı takip edilerek ödenek aktarılırken veya harcama yapılırken bu durum göz önünde bulundurulur..."*

Kamu İdaresinin 2020 yılı içinde 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptığı mal alımlarına bakıldığında, mal alımları doğrudan temin/pazarlık harcamalarının 1.184.392,03 TL, hizmet alımları doğrudan temin/pazarlık harcamalarının ise 306.995,32 TL olarak gerçekleştiği anlaşılmıştır. İdarenin 2020 yılı bütçesine bu amaçla koyulan ödenek ile gerçekleşme yüzdelerine bakıldığında mal alımları için %13,6; hizmet alımları için %17,6; Yapım işleri için %0,03 olduğu görülmüştür. Görüldüğü gibi mal ve hizmet alımları için belirlenen limitler aşılmış ve bu işlemlerle ilgili olarak Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmamıştır.

www.balioglu.net

Üniversite tarafından limit aşımının aralık ayındaki zorunlu ve ivedi alımlardan kaynaklandığı ve bu nedenle izin alma sürecinin tamamlanamadığı ifade edilse de mali disiplin açısından yasal limitlere titizlikle uyulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, mal ve hizmet alımları için 4734 sayılı kanunun 21/f ve 22/d kapsamında yapılan harcamaların toplam ödeneklerin %10'unu aşıp aşmadığının takip edilmesi ve aştığı durumda ise Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınması gerekmekte olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Öğretim Üyesi Kadrolarına Yapılan Atamaların Bir Kısımında Objektif Kriterlere Uyulmaması

Üniversitede bulunan öğretim üyesi kadrolarına yapılan bazı atamalarda eşitlik ve liyakat ilkelerini gözetmeden yapılan uygulamalar olduğu görülmüştür.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde; *"Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...) kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." d*enilmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Doktor Öğretim Üyesi" başlıklı 23'üncü maddesinde;

"c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler."

"Profesörlüğe yükselme ve atama" başlıklı 26'ncı maddesinde ise;

*"Üniversiteler, profesörlüğe yükseltilerek atama için aranan bu asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler." h*ükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Dürüstlük ve tarafsızlık" başlıklı 9'uncu maddesinde aynen;

"Kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler, ...Kamu görevlileri, takdir yetkilerini, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanırlar." denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının yukarıda değinilen 10'uncu maddesi ile Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin yine yukarıda değinilen 9'uncu maddesi uyarınca, kamu görevlileri görevlerini yerine getirirken, eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. Yine Kanunlarla kamu görevlilerine verilen takdir yetkisi kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlıdır. Kamu görevlileri bu yetkilerini kullanırken eşitlik ve tarafsızlık ilkesine bağlı kalmak zorundadırlar.

Tarsus Üniversitesince 2020 yılı içerisinde öğretim üyesi alımı amacıyla çeşitli tarihlerde ilanlar verilmiş, atama yapılacak kadrolara ilişkin olarak 2547 sayılı Kanun'un yukarıda da değinilen maddeleri uyarınca bazı ek kriterler getirilmiş ve boş bulunan kadrolar için öğretim üyesi atamaları gerçekleştirilmiştir.

2020 yılı için 3 farklı tarihteki Resmi Gazete'de yayımlanan öğretim üyesi alım ilanlarının incelenmesi neticesinde tespit edilen ek kriterlere ilişkin bazı örnekler aşağıdaki tabloda gözükmektedir.

Tablo 9: Öğretim Üyesi İlan Örnekleri

Kadro Birimi	Bölüm / Anabilim Dalı	Unvanı	Kadro Adet	Başvuru Koşulu
Mühendislik Fakültesi	Makine Mühendisliği/Konstrüksiyon ve İmalat	Doçent	1	Makine Mühendisliği alanında doçentliğini almış olmak. Polimerlerin tribolojik davranışları üzerine çalışmaları bulunmak.
Mühendislik Fakültesi	Mühendislik Temel Bilimleri	Profesör	1	Fizik alanında doçentliğini almış olmak. Malzemelerin elektronik ve manyetik özellikleri ile kristal yapılar üzerine çalışmaları bulunmak.
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Eczane Hizmetleri	Doktor Öğr. Üy.	1	Biyokimya alanında doktora yapmış olmak. Bakteri popülasyonu tespitine yönelik biyosensörler üzerine çalışmaları bulunmak.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen örneklerde de görüleceği üzere, alımı yapılacak öğretim üyeliği kadroları için ek kriterler getirilirken, 2547 sayılı Kanun'un 23 ve 26'ncı maddelerinde ifade edilen objektif ve denetlenebilirlik ilkelerine riayet edilmemiş, ilanların büyük çoğunluğunda sorun gözükmezken bazı ilanlarda spesifik ve belli bir kişiyi çağrıştıran şartlar aranmıştır. Tek etken olmamakla birlikte bunun da etkisi ile alım yapılacak toplam 38 kadronun 33 tanesine sadece birer kişi başvuru yapabilmiş ve başvuran kişiler bu kadrolara alınmıştır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan ve internet sitesinden de ilan edilen "Akademik Kadro İlanlarında Aranan Ek Koşullara İlişkin Bilgi Notu"nda, tüm üniversitelere yönelik olarak da söz konusu hususa değinilmiştir. Bilgi notunda, konu hakkında Yükseköğretim Kuruluna gelen şikayet dilekçelerinde; üniversitelerin akademik personel alımı için ilana çıktığı kadrolara ilişkin olarak ek koşullar belirlediği, ancak söz konusu ek koşulların bir adayı işaret edecek biçimde spesifik olarak belirlendiği ve böylece ilana diğer adayların

katılımının engellendiği, ilanlara konulan ek koşullar yoluyla belirli kişilerin alınarak Üniversitelerde kadrolaşmaya gidildiği şeklinde iddialar yer aldığı, yapılan inceleme ve soruşturmalarda Üniversiteler tarafından çıkılan bazı ilanlarda yer alan ek koşulların belirli bir adayı tanımlamaya yönelik olarak ve akademik rekabeti engelleyecek biçimde belirlenebildiği, ataması yapılan kişilerin yayınları ile belirlenen ek koşul arasında büyük benzerlikler bulunduğu ve hatta bazı atamalar için doğrudan ataması yapılan kişilerin yüksek lisans ya da doktora tez başlıklarının ek koşul olarak belirlendiği, bazı ilanlarda bilimsel kalite ve bilim disiplinleri arasındaki farklılıklarla açıklanamayacak ölçüde kısıtlayıcı ve rekabeti engelleyici koşullar belirlendiğinin görüldüğü, bunun akademik rekabeti engelleyecek nitelikte olmasının, Anayasanın eşitlik ilkesine ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırılık teşkil edeceği, tesis edilen işlemin dava konusu edilmesi halinde yargı makamları tarafından atama işleminin iptal edileceği, buna bağlı olarak Üniversitenin işleyişi üzerinde olumsuzluk etkiler yaratacağı ve kişiler açısından mağduriyetler yaratacağı, söz konusu atama işleminde rol alan yetkililer açısından idari ve cezai sorumluluklar doğuracağının açık olduğu, bu doğrultuda verilmiş bulunan yargı kararlarının bulunduğu, ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

İlgili Kanun maddesi uyarınca, rektörün eğitim-öğretim faaliyetleri açısından duyulan ihtiyaç ve hizmet gerekleri göz önünde bulundurularak ilan kriterlerini belirleme yetkisi bulunmaktadır. Ancak bu kriterlerin, Rektörlük Makamınca eşitlik ve liyakat ilkeleri doğrultusunda, spesifik olarak bir kişiyi çağrıştırmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Üniversitenin çıkmış olduğu ilanlarda belirlediği ek koşulların kişiyi tanımlamaya yönelik ve akademik rekabeti engelleyecek nitelikte olmasının, Anayasanın eşitlik ilkesine ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırılık teşkil ettiği ve Üniversitenin Kanunlarla belirlenen amaçlarına ulaşması açısından risk oluşturduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Doğrudan Temin Usulüyle Yapılan Alımların Bir Kısmında Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması ve Bu Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Tam ve Düzenli Olarak Girilmemesi

Üniversitenin bazı birimlerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 22/1-d maddesi kapsamında gerçekleştirdiği alımlarda, elektronik kamu alım platformuna (EKAP) tam ve düzeli olarak giriş yapılmadığı, ayrıca bazı alım işlemlerinde ilgili gerçek veya tüzel kişilerin yasaklı olup olmadığının kontrol edilmediği anlaşılmıştır.

Kamu ihale Genel Tebliğinin Teyit İşlemleri başlıklı 30.5. maddesinin dördüncü fıkrasında;

"4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir." hükmü yer almaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun Doğrudan Temin başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ihtiyaç teminlerinde, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin yasaklılık sorgulamasının yapılarak teyit belgesinin işlem dosyasına arşivlenmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Ayrıca, Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2. maddesi gereğince doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınması gerekir.

Doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımların mevzuata öngördüğü şekilde elektronik olarak EKAP üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesi gerekli kontrol ve kamu mali yönetim sistemi açısından gerekli bir işlemdir.

Yapılan denetimlerde, Üniversitenin birçok biriminin bu sorumluluğu yerine getirmesine rağmen bazı birimlerin (Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Mühendislik Fakültesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Meslek Yüksekokulu, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Genel Sekreterlik, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı) gerekli işlemleri yerine getirmediği anlaşılmıştır.

Üniversite tarafından yukarıdaki tespitlere yönelik verilen yanıttan, gerekli uyarıların yazı ile ilgili birimlere bildirildiği anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 22/1-d maddesi kapsamında gerçekleştirilen alımlara ilişkin yasaklılık kontrol sorumluluğu ile EKAP sistemine bu alımları kaydetme sorumluluğunun yerine getirilip getirilmediği hususu Sayıştay denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Dekanlık Görevlerinin Vekâleten Yürütülmesinde Mevzuatında Belirlenen Usule Uyulmaması

Üniversite bünyesinde bulunan bazı fakültelerin dekanlarının asaleten atamalarının yapılmayarak, görevlerin vekâleten yürütüldüğü tespit edilmiştir.

2547 sayılı Kanunun "Dekan" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"a. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.) Atanması: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.) Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

(2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek,

www.balioglu.net

Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,

Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere, dekanlık görevinin asaleten yürütülmesi asıldır. Bu görevin hangi hallerde vekaleten yürütülebileceği yine ilgili Kanun maddesinde belirlenmiştir. Dekan görevinin başında olmadığı zamanlarda yardımcılarından biri yerine vekalet edebilir. Bu görevin vekaleten yürütülmesi arızi durumlar için geçerli olup 6 aylık bir süre ile sınırlıdır. Söz konusu 6 aylık süre de bir hak değildir. 6 aylık süre; dolu olan dekanlık kadrolarına çeşitli nedenlerle vekalet edilmesi durumunda belirlenen bir sınırdır. Boş bulunan kadroya vekalet için belirlenmiş bir süre değildir. Ayrıca, 2547 sayılı Kanunun belirlediği usul, dekanın görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birinin yerine vekalet etmesidir.

Üniversite Dekanlarının vekalet durumlarının incelenmesi neticesinde yukarıda yer alan vekalet süresindeki azami limitlere uyulmadığı, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere 7 adet Dekanlık görevinin asaleten atama yapılmadan uzun süredir vekaleten sürdürüldüğü görülmüştür.

Tablo 10: Uzun Süreli Dekan Vekaletleri

Birimi	Görevlendirildiği Birim	Görev Baş. Tarihi	İdari Görevi
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	25.03.2019	Dekan V.
Mühendislik Fakültesi	Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi	01.02.2019	Dekan V.
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	Uygulamalı Bilimler Fakültesi	05.08.2019	Dekan V.
Mühendislik Fakültesi	Teknoloji Fakültesi	01.02.2019	Dekan V.
Tarsus Üniversitesi	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	05.10.2018	Dekan V.
Mühendislik Fakültesi	Sağlık Bilimleri Fakültesi	02.03.2020	Dekan V.
Mühendislik Fakültesi	Mühendislik Fakültesi	27.09.2019	Dekan V.

Dekan; Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur.

www.balioglu.net

Açıklanan nedenlerle, azami süreyi aşan dekan vekâletleri ile ilgili gerekli hukuki iş ve işlemlerin yapılmasını teminen ilgili kurumlarca gerekli atama işlemlerinin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına Eksik Kayıt Yapılması

Üniversiteye ait kampüslerde 2020 yılsonu itibariyle otopark, iç yol, yeşil alan gibi düzenlemeler olmasına rağmen 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında bu kayıtların tam olarak yapılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının "Hesabın niteliği" ile ilgili 173'üncü maddesinde; *"Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı, herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."* denilmiştir.

Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları (Sıra No 41)'nda da Yönetmelik'te yer alan "yer altı ve yer üstü düzenlerinin" neler olduğu ayrıntılı kodlar olarak yer almıştır. Buna göre parklar, yeşil alanlar, mesire yerleri, yol, otopark, galeri sistemleri, meydanlar vb. 251 nolu hesapta takip edilmesi gereken taşınmaz varlıklarıdır.

02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 13.09.2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan ve 01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e göre kamu kurumları kendilerinin mülkiyetinde, kendilerine tahsis edilen ve başka kurumlara tahsis ettikleri taşınmazları muhasebe yönetmeliklerinde yer alan kodlara göre kaydetmek zorundadırlar. Ancak bu kayıt işlemlerinden önce kurumlar kapsamdaki taşınmazlar ile ilgili olarak detaylı bir envanter çalışması yapmaları ve Yönetmelik eki formları bu envanter çalışmaları sonucunda doldurmaları gerekmektedir.

Üniversitede 2020 yılı taşınmaz envanter ve muhasebe kayıtlarına ilişkin yapılan denetimler neticesinde;

www.balioglu.net

- Taşınmaz envanter çalışmalarının Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yapıldığı ancak ana arter ve iç yollar, elektrik ve telefon hatları, otoparklar, yaya yolları, peyzaj alanları, trafolar ve kanalizasyon ile doğalgaz hatları parklar, galeri sistemleri, meydanlar vb yerler için envanter çalışması yapılmadığı, dolayısıyla 2020 yılı taşınmaz hesap kayıtlarının 251 nolu hesapta kayıtlı olması gereken varlıkları içermediği, oysa Üniversite bünyesinde otopark, iç yol, yeşil alan gibi düzenlemeler bulunduğu,

1. 251 nolu hesapta kayıtlı olması gereken varlıkların ilgili hesap altında ayrıntılı olarak yer almaması nedeniyle envanter çalışmaları sonucu doldurulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik eki formların da yanlış ve hatalı olduğunun anlaşıldığı, ancak tespite ilişkin muhasebe kayıtlarında ve dolayısıyla mali tablolarda yapılması gereken düzeltmenin değer yönüyle boyutunun mevzuata uygun olarak yapılacak envanter çalışmaları sonucu ortaya çıkabileceği,
2. Kurumun Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planlarında 251 nolu hesaba kayıtlı olması gereken varlıklar ile ilgili yeniden envanter çalışması yapılması gerektiği,

Tespit edilmiştir.

Üniversite tarafından verilen yanıttan anlaşılacağı üzere bulgu konusu tespitlere uygun olarak gerekli çalışmaların başlatıldığı anlaşılmaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun şekilde ilgili birim tarafından Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri envanter işlemlerinin tamamlanması ve mali tablolara doğru şekilde yansıtılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net